

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

370. Qualiter sustineatur gratia coadjutorialis, dum tempore datæ
mortuus Coadjutus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

pro quadam cautela ex rationabili motivo reddendi ritum Coadjutoriam existentem ultra montes, stante magna distantia & notabili impensa, quam pro hujusmodi Coadjutoriis facere oportet.

Questio 369. Concessio gratiæ Coadjutorialis quandoam censetur perfecta?

Resp. Non post signatam, sed prius post registratam supplicationem dicta concessio perfecta, & tribuit jus considerabile. Card. de Luc. *loc. cit. n. 3.* citans binas Rotæ decif. in quibus tamen teste Card. de Luc. firmatur, quod si registratio in libris sequatur ex intervallo, & de illa non agatur in ordine ad effectum facultatis datarii illam lacerandi, sed ad alium effectum intermediæ provisionis inter signatam seu datam & registratam, id non præjudicat; quoniam negligentia registratoris non debet tollere jus quæsitum proviso.

Questio 370. Qualiter igitur sustineatur gratia Coadjutorialis, dum tempore datæ mortuus Coadjutus?

1. **R**esp. primò cum Coadjutoria cum futura successione contineat duas gratias distinctas & planè diversas; unam Coadjutoriam ipsius seu officii Coadjutoris, quæ respicit favorem Coadjuti; alteram futuræ successione, quæ respicit favorem Coadjutoris. Gonz. *gl. 5. §. 9. n. 53.* Tondut. *qq. benef. p. 2. c. 1. §. 13. n. 20.* Lotter. *de re benef. l. 2. §. 25. n. 46.* juxta dicta à nobis supra, certum est secundum omnes, gratiam illam primam Coadjutoriam; utpote quæ (dum essentialiter respicit Coadjutum viventem seu personam Coadjuvandam, & in officio sublevandam existentem in rerum natura) expirat per mortem dictæ personæ Coadjutæ, non substituisse, nec unquam potuisse sortiri effectum seu effectuari (qualiter ea effectuat per acceptionem & ademptionem possessionis officii Coadjutoris factam per ipsum Coadjutorem. Tondut. *loc. cit.*) sed ab initio fuisse nullam, si tempore datæ illius jam cesserat, vel decesserat Coadjuvandus. AA. citati cum Garc. *p. 4. c. 5. n. 130.* Proinde id solum dubitatur in præsentem, an deficiente in hoc casu mortis Coadjuvandi primâ illa gratiâ Coadjutoriam; altera illa gratia futuræ successione firma subsistat & effectum suum consequatur. Ad quod

2. Resp. Secundò in hoc è diametro oppositum sentire AA. nam primò affirmativam tenet Gonz. *loc. cit. n. 55. & seq.* & eum secutus Tondut. *loc. cit.* ubi is expressè: duæ illæ gratiæ, quamvis in eadem supplicatione contentæ, ad eò diversæ sunt, ut licet prior defuerit, & Coadjutoria effectum secuta non fuerit propter aliquod impedimentum, tamen maneat in suo statu & efficacia posterior gratia, nempe successione futuræ, ut dicit Puteus *decif. 98. l. 2.* ubi deciditur, quòd licet gratia Coadjutoriam non fuisset valida, tum ex eo, quòd Coadjutus non egebat Coadjutore, tum etiam, quia Coadjutus vitâ functus erat, ipsa tamen futuræ successione gratia debet suum sortiri effectum, & Coadjutor obtinere beneficium mortui Coadjuti vigore hujus gratiæ futuræ successione, tanquam diversæ à gratiâ Coadjutoriam, & nullo modo ab ea dependens, sed per se subsistentis. Fundant se hi AA. ut vides ex postremis hinc verbis, quòd gratia illa successione profus non dependeat à prima illa gratia Coadjutoriam, ac præcipuè in clausulis, quæ hodie dum in hujusmodi Coadjutoriarum gratiis apponi solent in literis; utpote quibus exprimitur, quòd futuræ successione sit locus: *etiamsi beneficium*

actualiter vacet tempore data. Tondut & Gonz. *ll. cit.* nec non adjicitur clausula illa, ut habet Gonz. *n. 56* ex nunc pro ut ex tunc, & è contra: & si ipse tempore vacationis hujusmodi Coadjutoris officium exercere non inceperit, aut per illum steterit, quò minus illud exercuerit, & præfatas literas dicto N. Coadjuto, aut venerabili Fratri nostro Episcopo & dilecti Filii Capitulo, ac illi vel illis, ad quem seu quos forsitan pertinet, non intimaverint, autoritate nostra conferas & assignes &c. uti ex harum Coadjutoriarum similibus clausulis instructas formulas ponat Mandos *ad regul. II. q. 6. n. 3.* quin & recentiores earum formulæ uberioribus adhuc clausulis abundant. Confirmat & exemplificat hæc eadem pluribus Gonz. nimirum in dispensationis gratia ad validandum Matrimonium, & ad prolem legitimandam concessa, quæ gratia utpote continens duo æque principaliter; nimirum mandatum de dispensando, ut tales, qui nulliter contraxerant, manete possint in matrimonio contracto, & potestatem legitimandi prolem, licet quò ad matrimonium habere non possit effectum propter intervenientem mortem unius illorum, qui nulliter contraxerant, valeat tamen & executioni danda, quò ad legitimandam prolem, etiam in præjudicium venientium ab intestato, pro ut tenuit Rota in *Tarraconens. illegitimitatis 22. Octob. 1546.* & in *Syracus. illegitimitatis 19. Octob. 1579.* Gonz. *n. 57.* Item in gratia subrogationis gratiæ continente pariter duo diversa, subrogationem ad litem, & subrogationem quò ad possessionem defuncti, unde lite existente nullâ, cesset, seu nulla sit ad illam subrogatio; valebit tamen subrogatio ad possessionem, Gonz. *n. 58.* citans pro hoc Bellamer. *decif. 115.* Lancell. *de attentat. p. 2. c. 4. in præfat. n. 410.* & seq. ac Rotam in *Legionens. Prioratus 27. Junii 1584.* Et horum dat rationem Gonz. *n. 59.* nempe quòd inconveniens non sit, eandem gratiam pro una parte esse validam, & pro altera invalidam; & sic, licet cesset quò ad partem invalidam, sustineatur tamen quò ad alterâ validam. pro quo citat *c. si eo tempore. de rescrip. in 6. & Felin. in c. sedes. n. 1. de rescrip.* Item quòd defectus intentionis in una parte gratiæ non vitiet gratiam in altera parte distinctâ, in qua cesset defectus intentionis, pro quo citat idem *c. si eo tempore. & Felin. ubi ante. n. 2. Abb. in cit. c. sedes. n. 5.*

3. Secundò sententiam negativam tenent Ventrigl. *tom. 2. annot. 13. n. 51.* Castropal. *tract. 13. d. 1. p. 10. n. 34.* cum Garc. *de benef. p. 4. c. 5. n. 130.* Lotter. *loc. cit. n. 47.* dicens hanc sententiam esse verissimam, quam postea secuta sit Rota in *Seguntina. Canoniciatus 26. Novemb. 1616. coram Manzanedo.* Unde etiam si gratia Coadjutoriam est subreptitia, quia forte ætas, aut infirmitas Coadjuti, vel alia causa narrata non est vera, corruit etiam futura successio. Garc. *loc. cit. n. 133.* Fundant se hi AA. in omnino contrario; nempe, quòd licet gratia Coadjutoriam sit dividua & separabilis, tamen ex mente Patris, & ipsius Coadjutoris sit individua. Barbof. *jur. eccles. l. 3. c. 30. n. 92.* & gratia illa futuræ successione sit subordinata, Lotter. *loc. cit.* & omnino dependeat ab illa prima gratia Coadjutoriam; cum detur illi ratione Coadjutoriam, seu ut Coadjutori. Garc. *loc. cit. n. 131.* sive detur Coadjutori futura successio in remunerationem obligationis, quam subit pro Coadjuto serviendi. Castrop. *loc. cit.* qui etiam hanc sententiam confirmat ex eo, quòd concedatur ei jus ad beneficium vacaturum; quia conceditur ei jus ad beneficium à Coadjuto possessum, si autem Coadjutus mortuus sit tempore da-

ta. adeoque vacet ejus beneficium, quo modo dabitur jus ad vacaturum. Neque obviare dicunt hi AA. clausulam, quâ Papa dicit se concedere Coadjutori successione, etiam si beneficium actualiter vacet de tempore data; eod quod per hoc intelligatur: etiam si vacet de jure & de facto. *Garc. loc. cit. n. 132. Castropal. loc. cit.* vel etiam, quod id vacet referatur ad omnes alios modos vacandi, quàm ad hunc modum vacandi per obitum, ne videatur Papa contradicere expressioni sive illi, quod exprimit in literis, nimirum quod Coadjutus vivat, & supplicet, *Lotter. loc. cit. n. 48.* qui etiam n. 49. addit, non debet attendi, sive non facere contra hanc sententiam, quod consensus Procuratoris Coadjuti prastari possit post mortem Coadjuti; eod quod hoc procedat ex termino habili retrotractionis ad diem data, quo tempore adhuc vivebat supplicans. Illud tamen etiam secundum hos AA. certum est, quod si tempore data adhuc vivebat Coadjutus, licet decederet, antequam prima illa gratia Coadjutoria fortiretur effectum, & antequam Coadjutus vel etiam Coadjutor de ea notitiam haberet, adeoque nec cepisset exercere Coadjutoriam, adhuc esset locus successioni; licet enim tunc Coadjutoria expiraret per obitum Coadjuti, tamen ab initio renuit gratia Coadjutoria, & consequenter valet successio, & ex hoc jam dicitur gratia successione fortiri effectum. *Castrop. loc. cit. Sars. loc. cit. n. 131.*

Quaest. 371. Num in impetratione Coadjutoriae debeat fieri mentio beneficiorum prahabitorum à Coadjutore.

Respond. affirmativa. *Remouch. c. 12. n. 36. Ventrigl. tom. 2. annot. 13. n. 59.* ubi: Coadjutor tenetur facere mentionem de beneficiis, quae habet, saltem ratione futura successione, alias gratia in totum vitatur. citat pro hoc praeter alios *Garciam p. 4. c. 4. in addit. dub. 38.* eadem habet *Barbosi de jur. eccles. l. 3. c. 10. n. 92.* & eadem repetit *de can. & dignitat. c. 29. n. 21.* Idque verum non tantum de beneficiis, quae residenciam expostulant cum servitio Coadjutoriae incompatibilem, utpote quae simul cum ea retineri nequeunt; sed etiam de beneficio simplici non habente residenciam incompatibilem cum Coadjutoria, argumento *c. si motu proprio. de prab. in 6. & clem. 2. de off. ordinar.* qui textus et si loquantur de collatione beneficii, & non de jure ad ipsum; quàmque collationem Papa irritat, si facta fuerit habenti beneficium, in cujus impetratione non fecerit mentionem prahabiti. Attamen, cum ex jure ad beneficium collatio beneficii inferatur, & sit quasi quaedam inchoata collatio exequenda tempore vacationis, etiam in istius juris ad beneficium, qualis est Coadjutoria, collatione facienda mentio cujuslibet beneficii, ac si de facto non jus ad beneficium, sed ipsum beneficium collatum esset. *Castrop. tract. 13. d. 1. p. 10. n. 48. ci-*

tans *Garc.* qui etiam *num. seq.* ait ob omissionem talis beneficii etiam simplicis mentionem gratiam Coadjutoriae nullam esse, non solum quod ad futuram successione, sed etiam quod ad ipsam gratiam Coadjutoriae, seu quod ad servitium, eod quod Coadjutor non intendat se obligare ad servitium illud, nisi successio illi concedatur; neque etiam Papa alio modo obliget, quàm concedendo Coadjutoriam; adeoque cum tacens prahabitorum non obtineat jus succedendi, non videatur etiam obligatus ad illud servitium. Porro quemadmodum in concessione Coadjutoriae facienda mentio prahabitorum beneficiorum, sic etiam vicissim in provisionibus aliorum beneficiorum exprimenda est Coadjutoria. *Remouch. loc. cit.* citans *Garc.*

Quaestio 372. Quae verificanda sint in concessione Coadjutoriae?

Respond. in genere. Verificanda est narrativa sicut in quolibet beneficio, alias censetur subreptitia. *Gonz. ad regul. 8. gl. 5. n. 7.* citans *Puteum decis. 82. l. 2. per totam Caput q. decis. 128. 129. 130. & seq. p. 1. Rotam. decis. 652. p. 1. divers.*

Quaestio 373. In qua forma expediri debeat Coadjutoria, an in forma dignum, an in forma gratiosa.

Respond. in forma gratiosa. *Remouch. c. 11. n. 1.* ubi se non videre quomodo possit aliter expediri; cum causa necessitatis & utilitatis, uti & qualitates Coadjutoris juxta formam traditam à Tridente debeant justificari coram Papa; nisi forte aliquid esset super accidentibus, seu non ita substantialibus, & quibus cessantibus non eo minus fuisset concessa gratia, quod placuisset coram Ordinario justificandum committere, quidquid, ut ait idem n. 7. contractum per contrupelam practitari videmus respectu canonicatum &c. Porro formulam concessionis coadjutoriae respectu canonicatum vide apud eundem *Remouch. c. 8. in fine.*

Quaestio 374. An necesse sit facere publicationem concessionis Coadjutoriae?

Respondeo Coadjutorem cum futura successione non teneri publicationem facere juxta formam constitutionis Gregorianae de publicandis resignationibus & jurium cessionibus. *Gonz. ad regul. 8. gl. 5. §. 9. n. 72. & ex eo Ventrigl. tom. 2. annot. 13. n. 57. Remouch. c. 8. n. 26.* Idque quia Coadjutoriae tales non sunt resignationes, nec jurium cessiones, in quibus prahetur consensus, ut alteri provideatur de suo beneficio statim simpliciter, perfecte & irrevocabiliter; in tali autem Coadjutoria, qui consentit futurae successioni, consentit, ut beneficium suum provideatur alteri post mortem suam, & non se vivente. *Gonz. loc. cit. juncto n. 71.*